

DIVOKÁ PUSTINA

GARY PAULSEN

Mrazivé severské putování
se psím spřežením

edice
KIO KAN

Copyright © 1990 by Gary Paulsen
Translation © Jana Vlčková, 2019
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z anglického originálu WOODSONG
přeložila Jana Vlčková
Redakční úprava Draha Smutná
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 2020
shop@alpress.cz
Vydání první

ISBN 978-80-7633-163-1

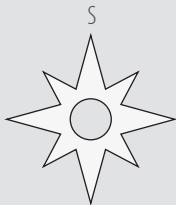
*Tato kniha je věnovaná fence Cookie,
která zemřela 10. září 1989.*

„Její duše stoupá na křídlech havrana...“

ALJAŠKA

MAPA IDITARODU

1. Anchorage
2. řeka Eagle
3. Settler's Bay
4. Rainy Pass
5. Gorge
6. řeka Rhone
7. Spáleníště
8. Nikolai
9. McGrath
10. Iditarod
11. Shageluk
12. Kaltag
13. Unalakleet
14. Shaktolik
15. Nortonův záliv
16. Koyuk
17. Elim
18. Nome
20. Mount McKinley (Denali)
21. Aljašské hory
22. pohoří Kuskokwim
23. Brooksovo pohoří
24. Fairbanks

JÍZDA
SE PSÍM SPŘEŽENÍM

1

O lese jsem nevěděl skoro nic. Pochopil jsem ho, až když bylo skoro pozdě. Což je zvláštní, protože moje ignorantství pramenilo ze znalosti.

Většinu života jsem strávil v lese nebo na moři. Po většinu času jsem spal a probouzel se venku a byl jsem v těsném kontaktu s tím, co nyní nazýváme životním prostředím. Moji strýcové tomu jednoduše říkali „les“.

Lovili jsme drobnou i vysokou zvěř. Stříleli jsme a zabíjeli, a přestože jsem později dospěl k názoru, že střílet a zabíjet je špatné, tehdy jsem si to nemyslel a naháněním zvěře jsem trávil prakticky všechn svůj čas.

A nic jsem se nenaučil.

Možná největší paradox v chápání „lesa“ je ten, že mnozí z těch, kteří si v lese užívají, do něj chodí pouze ničit.

Přiznávám, byl jsem lovec, a to náruživý. A právě neuvěřitelné násilí mě přimělo pokusit se přírodě porozumět a učit se od ní, aniž bych jí ublížil.

* * *

Dlouho jsem žil v nevědomosti. V pohádkovou verzi lesa jsem věřil málem do čtyřiceti let.

Ošálen naivními filmy Disneyho a ostatních, jsem žil v domněnání, že Bambi vždy vyvázne ze střelby se zdravou kůží. Nikdo nikdy nebude zraněn. Ačkoliv jsem lovil a zabíjel, vždycky mi to připadalo tak nějak čisté a odtržené od reality. Zabíjel jsem v přesvědčení, že každý příběh končí šťastně.

Až do toho prosincového rána...

Jel jsem s psím spřežením kolem rozlehlého jezera, abych nakladl pasti. Byl začátek zimy a led ještě nezesílil natolik, aby udržel saně a spřežení. Jinak bych to vzal přes vodu. Cesta po břehu byla dost drsná, ale já řídil odpočaté osmispreží, takže necelých deset kilometrů navíc nepředstavovalo žádný velký problém.

Panovalo nádherné zimní ráno. Mohlo být tak dvanáct pod nulou a slunce zářilo skrze ledové krystaly ve vzduchu, takže se zdálo, že všechno jiskří. Psi vzorně běželi, pěkně rytmicky, a dokonale spolupracovali. Objížděli jsme jezero, cesta vedla dolů a doprava. Na návrší po naší levici rostly vrby a křoví a vytvářely podél stezky něco jako stěnu.

Psi stále uháněli dlouhými skoky, přestože měli v nohách víc než patnáct kilometrů, a já jsem jich byl plný – můj život jich byl plný. Tančili jsme se zimou, jak se občas stává. Neubráníl jsem se úsměvu. Prostě jsem se zubil jako idiot nad tou velkolepostí. Část mé duše zpívala prastarou navažskou modlitbu:

*Krásá nade mnou
Krásá pode mnou
Krásá přede mnou...*

Takhle jsem se cítil a často se tak cítím, když řídím psí spřežení. Opájel jsem se krásou, a právě v tom okamžiku vyskočila z křoví po levé straně laň jelence běloocasého a prchala po břehu dolů k jezeru.

Sníh podél stezky byl asi půl metru hluboký a prachový. Dlouhými běhy ho rozstříkovala kolem sebe a tím pádem zasněžovala vše okolo. Doslova a do písmene přelétla nad hlavou vůdčího psa, obrovského bílého hafana podobného vlkovi, jménem Dollar. Ten se jí tak lekl, že na zlomek vteřiny padl na břicho a přikrčil se, než se zase zvedl – skoro jako odražený kámen – a pokračoval v běhu. Uháněli jsme hodně rychle a jelenec taky pelášil jako šílený, takže nás během několika vteřin dělilo hezkých pár metrů, a přesto jako bychom sledovali zpomalený film.

Laň doprovázel zápach strachu. Byl cítit, přestože se kolem nás sotva mihla. Byl vidět. Oči třestila tak, až se zdálo, že jí každou chvíli vypadnou z hlavy. Tlamu měla otevřenou a jazyk jí visel na stranu. Čelist i krk pokrývaly sliny.

Psi pach strachu okamžitě poznají, ale já vždycky tak úspěšný nejsem, ani když se sám bojím. Je v něm cosi měděného, kovového, smíchaného s odérem moči a výkalů. Objevuje se, když je někdo strachy bez sebe, jako ta vyděšená laň.

Pach psy vzrušil a přidali na tempu, ačkoliv pokračovali dál po stezce. Ohlédl jsem se a uviděl, čeho se laň děsí.

Vlci.

Přelétli přes cestu a hnali se za laní. Nebyli to velcí vlci lesní, ale o něco menší severští vlci, kteří vystačí s podrostem a křovím. Každý váží dvacet, pětadvacet kilo a velikostí se vyrovnají psům z mého spřežení. Myslím, že se jim říká préríjní kojoti.

Až na to, že se chovají jako vlci. Žijí ve smečkách a dodržují sociální strukturu jako lesní vlci. Stejně i loví.

A momentálně lovili laň.

Bylo jich sedm a ani jeden se nepodíval na stezku, aby si mě všiml. Bezhlavě se hnali za laní. Soustředili se výhradně na ni a její pach. Jako bych tu vůbec nebyl.

Doháněli ji.

Šlápl jsem na brzdy a vyhodil sněžnou kotvu, abych psy zastavil a otočil. Okamžitě se rozběhli ze stezky dolů k jezeru, aby dohonili jelence a vlky. Sněžná kotva se uvolnila a začali jsme klouzat po břehu. Vytrhl jsem kotvu ze sněhu a zahákl ji za nevysoký topol. Tím jsem nás udržel.

Vyděšená laň vytušila svůj neodvratný konec a v panice skočila na nepevný led. Vzpřímený ocas připomínal bílou vlajku. Pokusila se znovu rozběhnout a spasit se útekem, ale led byl moc tenký.

Příliš tenký na její hmotnost a drobná ostrá kopýtká. Promlil se pod ní a ona zmizela v obrovském gejzíru ledové tříště a vody.

Okamžitě se vzpamatovala a divoce se pokoušela vyškrábat na pevný led. Vynaložila značné úsilí a poháněla ji panika, takže to nakonec zvládla.

Avšak nedobrovolná koupel ji příliš zpomalila.

Zatímco bojovala s tříštícím se ledem, ztratila náskok a vlci ji dostihli.

Vrhli se na ni.

Často jsem byl svědkem toho, jak v lůně nádherné přírody predátor selhal. Pravda je, že málokterý pokus o ulovení kořisti bývá úspěšný. Jednou jsem viděl bobra, jak uprostřed zimy vylezl z díry v ledu poblíž svého doupěte a postavil se čtveřici vlků. Sám utrpěl nepatrné kousnutí do ocasu, zato vlky pořádně pošramotil svými zuby – jednoho zabil a ostatní tři zranil. Viděl jsem králíky, kteří přechytračili lišky, a sledoval jsem zrzavé veverky, jak škádlí kuny a utečou jim. Ale tentokrát to mělo být jinak.